

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 12/06/2024
Αρ. πρωτ.: 251/69271

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως Π.Α.

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 3638/6-3-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι **Βουλευτές**, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποδεκτών, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης του Φυτικής Παραγωγής του ΕΛΓΑ, ζημιές που οφείλονται δευτερογενώς σε ασφαλιστικά καλυπτόμενα αίτια ή σε αίτια μη καλυπτόμενα ασφαλιστικά, δεν αποζημιώνονται από τον ΕΛΓΑ.

Ως εκ τούτου, η ακαρπία στην ελιά δε δύναται να αποζημιωθεί.

Ωστόσο, οι γεωτεχνικές υπηρεσίες του ΕΛΓΑ παρακολουθούν με συνεχείς επισημάνσεις την πορεία της καλλιέργειας προς ενημέρωση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, προκειμένου να συγκεντρωθούν τα απαραίτητα στοιχεία (ποσοστό ακαρπίας, γεωγραφική κατανομή του φαινομένου, μετεωρολογικά δεδομένα) βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η κατάσταση.

Βάσει αυτών θα αποφασιστεί αν και σε ποιες παρεμβάσεις θα προχωρήσουμε, εφόσον αυτές κριθούν απαραίτητες, εξαντλώντας κάθε δυνατό μέσο και εργαλείο που μας δίνει η εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Δεν είναι άλλωστε τυχαίο το γεγονός ότι ο Έλληνας Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης ανέλαβε την πρωτοβουλία της έναρξης συναντήσεων των Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας των 9 χωρών του Νότου, με πρωτεύον θέμα της ατζέντας του την ακαρπία της ελιάς, ήδη από την προηγούμενη καλλιεργητική περίοδο.

Σκοπός των συναντήσεων η αντιμετώπιση του προβλήματος και η εύρεση της βέλτιστης δυνατής πρότασης για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Οι θέσεις της Ελλάδας ήταν σαφείς, έτυχαν αποδοχής των υπολοίπων Κρατών Μελών και αφορούσαν σε:

- οικονομική στήριξη των αγροτών, που συρρικνώνεται σημαντικά το εισόδημά τους,
- συνεργασία των ερευνητικών ινστιτούτων και φορέων για τη βελτίωση ανθεκτικότητας των ποικιλιών, και
- αξιοποίηση του ποσοστού του 2% από την ΚΑΠ για ανακούφιση των ζημιωθέντων από την κλιματική κρίση

Υπενθυμίζεται ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει αποδεδειγμένα υπάρξει αρωγός των παραγωγών όποτε κρίθηκε απαραίτητο, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες οικονομικής και θεσμικής στήριξης των διαφόρων κλάδων.

Ειδικά για την ελιά, ενδεικτικό της σημασίας που δίνουν οι Κυβερνήσεις μας στη συγκεκριμένη καλλιέργεια είναι το γεγονός ότι ενισχύθηκαν τόσο μέσω του ΠΑΑ όσο και μέσω των Κρατικών Ενισχύσεων και των Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, με τέσσερεις Αποφάσεις των οποίων ο συνολικός Προϋπολογισμός ξεπέρασε το πρωτοφανές ποσό των 150 εκ €.

Σε ό,τι αφορά στην πυρκαγιά του 2022, ο Κανονισμός Ασφάλισης Φυτικού Κεφαλαίου δεν προβλέπει αποζημίωση του φυτικού κεφαλαίου.

Με τη συνεργασία των Υπουργείων Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του ΕΛΓΑ, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προχώρησε στη θέσπιση νέου νομοθετικού πλαισίου για τη στήριξη των πληττομένων αγροτικών εκμεταλλεύσεων από τις πυρκαγιές και την επιχορήγηση για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής, ήτοι τους Ν. 4797/2021, 4871/2021, 4914/2022, 4792/2022 και 5036/2023.

Στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, βάσει του οποίου αποζημιώνονται και οι πυρκαγιές του 2022, ορίζονται τα ποσά ενίσχυσης, οι δικαιούχοι αποζημίωσης και οι προϋποθέσεις λήψης προκαταβολής, για τους κατά κύριο επάγγελμα και μη αγρότες.

Κατ' εφαρμογή των προαναφερομένων, και σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΛΓΑ, για τα περίπου 40.000 ελαιόδενδρα της Φωκίδας που επλήγησαν, έχουν χορηγηθεί προκαταβολές ύψους 952.165,92 € σε 2.741 δικαιούχους παραγωγούς που πληρούσαν τις προϋποθέσεις.

Για την εκκαθαριστική πληρωμή θα εκδοθεί σχετική ΚΥΑ από την Κρατική Αργωγή.

Υπενθυμίζεται ότι οι κρατικές ενισχύσεις προέρχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό και καταβάλλονται για τη διατήρηση στην αγροτικής δραστηριότητας. Για το λόγο αυτό αφορούν σε βεβαιωμένες δαπάνες, οπότε η χορήγηση της εκκαθαριστικής πληρωμής προϋποθέτει την προηγούμενη αποκατάσταση των ζημιών φυτικού κεφαλαίου και βεβαίωση αυτών από τον ΕΛΓΑ. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι η συνολική αναμόρφωση του γεωργοασφαλιστικού συστήματος και η νομοθέτηση ενός νέου, εκσυγχρονισμένου και βελτιωμένου κανονισμού του ΕΛΓΑ αποτέλεσε εξ αρχής βασικό στόχο της Κυβέρνησης και της πολιτικής ηγεσίας του ΥπΑΑΤ, ώστε να ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες παραγωγών και κτηνοτρόφων, όπως αυτές διαμορφώνονται και διαφοροποιούνται, με βάση τις νέες κλιματικές συνθήκες.

Προς το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκαν δύο μελέτες, της Παγκόσμιας Τράπεζας και της PWC. Τα αποτελέσματά τους τέθηκαν στη διάθεση των υπηρεσιών προς αξιολόγηση ώστε να σχεδιαστεί ένα εκσυγχρονισμένο μοντέλο, πάντα με γνώμονα την οικονομική βιωσιμότητα του Οργανισμού και τη φερεγγυότητα των υπηρεσιών του.

Οι εν λόγω μελέτες περιλαμβάνουν την αξιολόγηση νέων κινδύνων, νέων μορφών ασφάλισης και της δυνατότητας αξιοποίησης των διαθέσιμων από την νέα ΚΑΠ εργαλείων διαχείρισης κινδύνων (Καν. 2021/2115, άρθρο 76).

Για τον σκοπό αυτό, στην 1^η Τροποποίηση του ΣΣ ΚΑΠ που εγκρίθηκε από την Ε. Επιτροπή, περιλαμβάνεται και σχετικό τεχνικό δελτίο ενεργοποίησης της δυνατότητας επιδότησης ασφαλιστρού με ενωσιακούς πόρους της τάξης των 200 εκατ. €.

Όπως είχε ανακοινωθεί, το σχέδιο για τον ΕΛΓΑ τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, για το διάστημα 15-31.05.2024, ώστε οι παραγωγοί και οι φορείς τους να έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν και να υποβάλουν τις δικές τους προτάσεις.

Εντός του επομένου διαστήματος θα κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή το νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό του Κανονισμού ασφάλισης και της λειτουργίας του ΕΛΓΑ.

Αναφορικά με την προστασία του καταναλωτή, σημειώνεται ότι ο ΕΦΕΤ, ως αρμόδιος φορέας για την πραγματοποίηση ελέγχων σε ελαιόλαδο και ελιά για θέματα που ασφάλειας, αυθεντικότητας και ποιότητας, έχει ήδη προγραμματίσει για την περίοδο 2024-2025 τους ελέγχους, οι οποίοι ανά έτος είναι οι ακόλουθοι:

- 100 σε εγκαταστάσεις παραγωγής ελαιολάδου
- 150 σε εγκαταστάσεις τυποποίησης ελαιολάδου
- 493 δειγματοληψίες ελαιολάδου για θέματα ασφάλειας, αυθεντικότητας και ποιότητας
- 10 δειγματοληψίες σε ελιές για πιθανή ανίχνευση μη επιτρεπόμενων φυτοπροστατευτικών ουσιών

Πέραν αυτών, υπενθυμίζεται ότι ο πρωτογενής τομέας, συμπεριλαμβανομένης της ελαιοκομίας, ενισχύεται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, και δη για τη μεταβατική περίοδο, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός περιλαμβάνει πόρους 2 δις €, που κατευθύνονται σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές

αναπτυξιακές δράσεις με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο (Νέοι Γεωργοί, Σχέδια Βελτίωσης, Ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, Εγγειοβελτιωτικά έργα, Προστασία του περιβάλλοντος, Τόνωση του γεωργικού εισοδήματος κλπ)

Θυμίζουμε δε ότι από πόρους ύψους 7 δις € του ΠΑΑ 2014-2020 υλοποιούνται αυτή τη στιγμή στη χώρα παρεμβάσεις που προκαλούν έμμεση μείωση του κόστους (συνεργατικά σχήματα, σχέδια βελτίωσης για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, προώθηση μεταποιημένων ελαιοκομικών προϊόντων, εκσυγχρονισμός εκμεταλλεύσεων κλπ), καθώς και γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως αυτή της διατήρησης του ελαιώνα Άμφισσας.

Παράλληλα, έχει ενεργοποιηθεί και το Εθνικό Στρατηγικό μας Σχέδιο (ΣΣ ΚΑΠ) για την περίοδο 2023-2027, το οποίο εγκρίθηκε από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο 2022 και στο οποίο έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των τομεακών προγραμμάτων (ελαιόλαδο, οπωροκηπευτικά, οίνος, μέλι) σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές - κλιματικές (οικολογικά προγράμματα) και κοινωνικές Δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Διευκρινίζεται ότι στο ΣΣ ΚΑΠ της νέας Προγραμματικής Περιόδου:

- στο πλαίσιο του Πυλώνα I
 1. έχουν προβλεφθεί οικολογικά σχήματα που αφορούν άμεσα ή έμμεσα στην ελιά και
 2. χρηματοδοτείται το Τομεακό Πρόγραμμα ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς που στοχεύει στην ανταγωνιστικότητα του τομέα, στη βελτίωση της θέσης του παραγωγού στην αλυσίδα αξίας, στη συμβολή στο μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών πόρων, μέσω επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΕΦ
- στο πλαίσιο του Πυλώνα II θα συνεχιστεί η Δράση της διατήρησης του ελαιώνα Άμφισσας και μάλιστα το ύψος ενίσχυσης έχει αυξηθεί και έχει διαμορφωθεί στα 702,48 €/εκτάριο όταν ο ελαιώνας έχει αναχώματα και στα 669,48 €/εκτάριο για ελαιώνα χωρίς αναχώματα. Η επόμενη Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αναμένεται πριν το τέλος του 2024.

Υπενθυμίζεται τέλος ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία και την Κτηνοτροφία, έχουν ενεργοποιηθεί:

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων)
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

Τέλος, αρμόδια να απαντήσουν για τα θέματα που τα αφορούν, είναι τα Υπουργεία Υποδομών & Μεταφορών και Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, προς τα οποία διαβιβάζουμε την εν λόγω Ερώτηση με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών
Γραφείο κ. Υπουργού
4. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο κ. Υπουργού
5. Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού
Γραφείο κ. Υπουργού
6. Βουλευτή κ. Γ. Μουλκιώτη
7. Βουλευτή κα Χ. Σταρακά
8. Βουλευτή κ. Σ. Παραστατίδη
9. Βουλευτή κ. Π. Κουκουλόπουλο
10. Βουλευτή κ. Μ. Χριστοδουλάκη